

Manifest

Voorkom de meest voorspelbare moord | Gemeente Nijmegen | versie 11-03-2026

Trigger warning: geweld tegen vrouwen

Gericht aan de rechtsstatelijke politieke partijen die meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen van Gemeente Nijmegen op 18 maart 2026:

- GroenLinks
- Stadspartij Nijmegen
- D66
- Partij van de Arbeid (PvdA)
- Partij voor de Dieren (PvdD)
- Socialistische Partij (SP)
- VVD
- CDA
- Piratenpartij
- 1Nijmegen
- Volt
- RSP

Aangeboden op 11 maart 2026.

Initiatiefnemers:

Dolle Nimma's - werkgroep huiselijk geweld/femicide

(domesticviolencedollenimma@proton.me): Ranah Baptist, Nikè Bon, Jonas Thijs Grütters, Laura van Veghel, Sandra van Wely en Marie-Louise Fransen.

Mede aangeboden door:

- Moviera, aanpak huiselijk geweld en mensenhandel ondersteunt de beweging die de nimma's in gang willen zetten van harte. Namens bestuurder Eva Scholte.
- Dr. Nicole van Gelder – onderzoeker (ex-)partnergeweld bij het Radboudumc en medeoprichter safewomen.nl
- Diverse zorg en welzijn professionals: Annet van der Meijden, Violette Blijlevens, Linda Kersjes, Dionne van Kruijsbergen
- Mede namens de slachtoffers en nabestaanden van huiselijk geweld en femicide in de gemeente Nijmegen.

01

HET DOEL

Wij willen dat de politieke partijen die aan de gemeenteraadsverkiezingen van de Gemeente Nijmegen meedoen het manifest “*Voorkom de meest voorspelbare moord in Nijmegen*” tegen gendergerelateerd huiselijk geweld en femicide ondertekenen, zodat ze bewerkstelligen dat slachtoffers daadwerkelijk helpende hulp krijgen en nieuwe slachtoffers worden voorkomen.

02

HET PROBLEEM

“Bijna één op de tien Nederlanders verkeert thuis in een gewelddadige situatie. Vrouwen zijn binnen relaties zes keer vaker slachtoffer van structureel en ernstig geweld dan mannen. Volgens het Centraal Bureau voor Statistiek werd tussen 2017 en 2021 gemiddeld elke acht dagen een vrouw vermoord.” Bron: [Femicide in Nederland](#). Actuele cijfers van de gemeente Nijmegen zijn bij ons onbekend.

“Femicide komt voort uit diepgewortelde genderongelijkheid, controle en machtspatronen. De vorm van femicide die het meeste voorkomt in Nederland is de moord op vrouwen door een (ex-) partner. Er zijn vaak waarschuwingssignalen, waardoor het de meest voorspelbare moord is. Het aanpakken hiervan vereist inzet voor gendergelijkheid, bescherming van vrouwenrechten en het serieus nemen van geweld tegen vrouwen. Toch lukt het Nederland niet om beter zicht te krijgen op de meest extreme vorm van gendergerelateerd geweld: femicide. *Bron: Factsheet Atria - Femicide: best practices voor beleid.*

03

DE OPROEP

Landelijk is er veel aandacht voor dit probleem. Gelukkig ook in onze gemeente, want dat is hard nodig (zie ook *Aanpak Gendergerelateerd Geweld in Nijmegen* dd. 28 januari 2025). Nu is het tijd om als gemeente de lokale verantwoordelijkheid te nemen. Daarom roepen wij de gemeenteraad die op 18 maart 2026 verkozen wordt op om meer en betere acties te ondernemen tegen gendergerelateerd geweld. Daarvoor moet er meer geld vrijgemaakt worden en beter samengewerkt worden tussen betrokken organisaties. Voor slachtoffers moet er betere hulp en (na)zorg komen (om secundaire victimisatie te voorkomen). Ook willen wij dat er meer aan preventie wordt gedaan om de onderste lagen die ten grondslag liggen aan femicide aan te pakken (zie onderstaande piramide van geweld). Daarvoor is een cultuurverandering nodig en die begint lokaal.

Illustratie: piramide van geweld, Caroline Cracco 2025, Act4Respect.

04

WAT BETEKENT ONDERTEKENING?

Ondertekenaars van het manifest beloven zich in te zetten voor het bestrijden van huiselijk geweld en femicide. Ook beloven zij maatregelen te treffen om ervoor te zorgen dat iedereen in de gemeente Nijmegen zich verantwoordelijk voelt voor een cultuur waarin geen plaats is voor *victim blaming* en meer kennis en erkenning is over/van intieme terreur.

05

WOORDENBOEK

Gendergerelateerd geweld

“Gendergerelateerd geweld verwijst naar elke vorm van geweld gericht tegen een individu omwille van diens gender. Dit geweld kan verschillende vormen aannemen waaronder fysiek geweld (zoals femicide of vrouwenmoord), seksueel geweld (zoals verkrachting of seksuele intimidatie), psychologisch en/of economisch geweld”. *Bron: Europees Parlement fact sheet.*

Victim blaming

“Veel mensen die seksueel geweld hebben meegemaakt krijgen negatieve reacties uit de omgeving. Ze worden niet geloofd of worden als schuldige gezien. Dit heet *victim blaming*: het slachtoffer krijgt de schuld terwijl hij of zij niet schuldig is. *Victim blaming* is vaak schadelijker dan de gebeurtenis zelf.” *Bron: Centrum Seksueel Geweld Nederland.*

Manosphere

“De term *manosphere* is een verzamelnaam voor online groeperingen en gemeenschappen van mannen op het internet. Zij vinden dat mannen hun dominante positie in de samenleving zijn kwijtgeraakt door feminisme en vrouwenemancipatie.” *Bron: Movisie, 10 vragen over de manosphere.*

Verdrag van Istanbul

“Het verdrag van Istanbul stelt eisen aan de aanpak van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Nederland heeft belangrijke verantwoordelijkheden voor de aanpak van huiselijk geweld op regionaal en lokaal niveau belegd. Het verdrag van Istanbul reikt dus verder dan de nationale overheid. Ook (centrum-) gemeenten moeten ermee aan de slag.” *Bron: Factsheet Verdrag van de Raad van Europa.*

Intieme terreur

“Intieme terreur is een ernstige vorm van partnergeweld en kenmerkt zich door een patroon van controle en dwang. Dit kan zich uiten in het isoleren, vernederen, intimideren van de partner tot ernstig fysiek geweld en seksueel geweld. Ook kan het gaan om controle van de financiën en dreigementen (tegen het slachtoffer, de kinderen of huisdieren). Uit onderzoek blijkt dat intieme terreur vooral - maar niet uitsluitend - wordt gepleegd door mannen. Het is een proces waarin de afhankelijkheid wordt vergroot en weerbaarheid wordt ondermijnd. Er is sprake van een continue dreiging, waardoor het slachtoffer in angst leeft en waar ook de **kin-deren** onder lijden. Het gaat bij intieme terreur niet alleen om gedragingen, maar om een continu proces waarbij inbreuk gedaan wordt op persoonlijke en vrijheidsrechten.” *Bron: VNG factsheet intieme terreur.*

06

BRONNEN

- Ariane Hendriks en Ingrid Vledder “*Met liefde heeft het niets te maken*” Cargo 2025
- *Opportuun* OM Magazine: “*Femicide: OM eist 12 jaar en tbs met dwangverpleging tegen 32-jarige verdachte.*”
- Filomena Rotterdam: “*Manifest voor totaalaanpak van femicidezorg*”.
- Atria: “*Femicide, wat doen andere landen beter?*”
- De Correspondent: “*Vrouwenhaat is geen bijzaak maar een gevaarlijke ideologie*”.
- Instituut Verwey-Jonker: “*Waar geweld uit beeld raakt*”.

07

HET MANIFEST

Onze partij zet zich in voor het bestrijden van gendergerelateerd huiselijk geweld en femicide. Als partij willen wij ervoor zorgen dat:

1. GEMEENTE NIJMEGEN INZET OP PREVENTIE DOOR MIDDEL VAN VOORLICHTING AAN JONGENS DIE IN DE MANOSPHERE DREIGEN TE KOMEN.

TOELICHTING

“Uit veel onderzoeken blijkt dat het geloven in rigide gendernormen of het aanhangen van seksistische ideeën een risicofactor is voor geweld.” Bron: [handreiking van Rutgers](#). Daarnaast blijkt dat in samenlevingen met meer seksistische normen en overtuigingen, meer traditionele genderrollen en meer vijandige ideeën over vrouwen en seks er vaker geweld gepleegd wordt (Casey & Lindhorst, 2009; Johnson & Johnson 2021). Zelfs als influencers niet direct oproepen tot geweld kan het verspreiden van dit soort ideeën dus toch leiden tot het vaker plegen of goedkeuren van geweld tegen meiden en vrouwen.” Bron: [Movisie](#)

AANBEVELINGEN

- [Emancipator](#)
- [E-learning LEFgozers](#)

2. GEMEENTE NIJMEGEN TOEZIET OP SCHOLING VAN BETROKKEN PROFESSIONALS OP HET GEBIED VAN INTIEME TERREUR.

TOELICHTING

Met betrokken professionals bedoelen wij mensen die werkzaam zijn binnen onderwijs (inclusief leerplicht), kinderopvang, (jeugd en geestelijke) gezondheidszorg, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, justitie en het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers.

De gemeente houdt toezicht op de Wet Verplichte Meldcode. De gemeente stimuleert hierbij scholing over specifiek intieme terreur.

De gemeente (adviseert of stelt verplicht) dat alle organisaties die onder de Wet Verplichte Meldcode vallen geschoolde aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling hebben die genoeg tijd krijgen om medewerkers te scholen en bij te staan.

Naast scholing over intieme terreur moet er in scholingen over huiselijk geweld en kindermishandeling aandacht zijn voor diversiteit. Betrokken professionals moeten diversiteit erkennen en aansluiten bij verschillende achtergronden, zonder stigmatisering. Inclusief werken moet de norm zijn. Bron: [Movisie](#)

AANBEVELINGEN

- [Expertisecentrum Dwingende Controle](#)
- [Intieme terreur in de familierechtspraak](#)
- Voeg (bij)scholing toe in de inkoop Eisen van zorg

3. GEMEENTE NIJMEGEN STIMULEERT BETERE SA- MENWERKING TUSSEN BETROKKEN ORGANISA- TIES, ZOALS VEILIG THUIS, POLITIE, BUURT- TEAMS EN REGIETEAMS.

TOELICHTING EN AANBEVELING

Bij complexere casussen zitten vaak veel verschillende hulpverleningsorganisaties. Door verkokering richt iedere organisatie zich vaak op het eigen stuk. Als samenwerking ontbreekt of niet goed gaat, is de kans groot dat signalen worden gemist of daders (onbedoeld) worden gefaciliteerd. Het is daarom belangrijk dat de gemeente samenwerking stimuleert en de ruimte geeft om deze effectief in te richten.

Concreet zouden buurtteams sneller complexe casussen waar zorgen rondom veiligheid zijn over kunnen dragen aan regieteams of andere specialistische hulpverleningsorganisaties. Casemanagement zou nog meer gestimuleerd moeten worden in casussen met veel verschillende hulpverleningsinstanties. Het tarief voor casemanagement is nu lager dan dat van specialistische begeleiding. Dit tarief moet omhoog. Bij casussen waar signalen worden gezien van intieme terreur zou direct gespecialiseerde hulp betrokken moeten worden.

Naast het stimuleren van samenwerking zou waar passend systeemgericht werken gestimuleerd moeten worden, waarbij het netwerk van slachtoffers en plegers ook betrokken wordt.

Vanuit (wijk)agenten is er nog meer aandacht nodig voor stalking. Er moet sneller gehandeld worden. Bij meldingen van mogelijk huiselijk geweld moeten (wijk)agenten sneller inzetten op hulpverlening en samen met andere betrokken instanties zullen zij deze casussen beter monitoren. Casussen waar signalen zijn van intieme terreur moeten hierbij extra aandacht krijgen.

4. GEMEENTE NIJMEGEN MAAKT ZICH HARD VOOR STRUCTUREEL GEBRUIK VAN SASH-FORMULIER DOOR DE POLITIE.

TOELICHTING

Het SASH-formulier (Screening Assessment for Stalking and Harassment) is een standaard vragenlijst. Aan de hand van die vragen zou de politie redelijkerwijs moeten kunnen inschatten of de situatie acuut is en onmiddellijke actie vereist.

AANBEVELING

Vraag bij Veiligheidshuis en Veiligheidsdriehoek standaard naar SASH-scores.

5. GEMEENTE NIJMEGEN MAAKT STRUCTUREEL GELD VRIJ VOOR EXTRA PERSONEEL BIJ OP- VANGPLEKKEN.

TOELICHTING EN AANBEVELING

De gemeente heeft de intentie uitgesproken dat er een Oranje Huis komt in Nijmegen, met bijbehorende uitbreiding van opvangplekken voor slachtoffers van huiselijk geweld. De realisatie hiervan gaat gepaard met structurele kosten voor uitbreiding van onder andere personeel en beveiliging. Het is noodzakelijk dat ook hieraan gecommiteerd wordt.

DEZE PARTIJEN ONDERTEKENDEN HET MANIFEST:

PARTIJ - VERTEGENWOORDIGER:	HANDTEKENING:	DATUM:
PvdA Nijmegen – Charlotte Brand		
SP Nijmegen – Yurre Wieken		
D66 Nijmegen – Sophie den Ouden		
GroenLinks Nijmegen – Susan Pot		
CDA Nijmegen – Jonathan Koelewijn		
Partij voor de Dieren Nijmegen – Sanne Jäkel		
Revolutionair Socialistische Partij – Robby den Breejen 		
Volt Nijmegen – Jan Jensma		
1 Nijmegen - Sophie Harmsen		

